

UCHWAŁA Nr 391 PREZYDIUM RZĄDU

z dnia 16 czerwca 1954 r.

w sprawie zasad zatrudniania pracowników zamiejscowych w budownictwie i świadczeń z tym związanych.

Prezydium Rządu po zasięgnięciu opinii Centralnej Rady Związków Zawodowych uchwala, co następuje:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. Postanowieniami niniejszej uchwały objęci są pracownicy przedsiębiorstw budowlano-montażowych, w których obowiązują następujące układy zbiorowe pracy:

- a) układ zbiorowy pracy w budownictwie z dnia 7 maja 1949 r.,
- b) układ zbiorowy pracy w przedsiębiorstwach robót telekomunikacyjnych z dnia 9 listopada 1950 r.,
- c) układ zbiorowy pracy dla robót drogowych, mostowych i wodnych oraz przy eksploatacji żwiru i kruszywa z dnia 20 czerwca 1949 r.

§ 2. Pracownikami zamiejscowymi w rozumieniu niniejszej uchwały są:

- a) pracownicy czasowo przeniesieni na nowe miejsce pracy,

b) robotnicy zwerbowani,

c) pracownicy zaangażowani specjalnie do prac, których warunki wymagają częstych zmian miejsca pracy.

II. Pracownicy czasowo przeniesieni.

§ 3. 1. Pracownikiem czasowo przeniesionym jest pracownik, który był zatrudniony w miejscu swego stałego zamieszkania bądź codziennie dojeżdżał do pracy z miejscowości stałego zamieszkania, a który na skutek przeniesienia go do pracy na innym terenie stracił możliwość codziennego powrotu z nowego miejsca zatrudnienia do miejscowości stałego zamieszkania.

2. Robotnicy zwerbowani i pracownicy zaangażowani specjalnie do prac, których warunki wymagają częstych zmian miejsca pracy, korzystający z kwatery w hotelu robotniczym, nie mogą korzystać z uprawnień przysługujących pracownikom czasowo przeniesionym.

§ 4. Czasowe przeniesienie pracowników jest dopuszczalne po wyczerpaniu wszelkich możliwości zaangażowania pracowników na daną budowę (robotę) na stałe lub w przypadkach, gdy ze względu na krótkotrwałość, dorywczy charakter budowy (roboty) zatrudnienie pracowników na stałe nie jest gospodarczo uzasadnione.

Do korzystania z czasowego przeniesienia pracownika uprawnione są przedsiębiorstwa na podstawie zapotrzebowania na pracowników o określonych kwalifikacjach wynikającego z planu zatrudnienia oraz pisanego stwierdzenia przez organ zatrudnienia właściwego prezydium rady narodowej braku odpowiedniej ilości pracowników miejscowych o wymaganych kwalifikacjach wynikającego z bilansu sił roboczych. Przepis ten nie dotyczy robót specjalizowanych trwających krócej niż 1 miesiąc.

§ 5. 1. Przedsiębiorstwo może przenieść czasowo do pracy na inny teren jedynie pracownika, z którym jest związane umową o pracę i który pracował w tym przedsiębiorstwie co najmniej 3 miesiące. W wyjątkowych przypadkach właściwy minister może zezwolić na czasowe przeniesienie pracownika o wysokich kwalifikacjach fachowych bez zachowania wymagania pracy 3-miesięcznej.

2. O zamierzonym przeniesieniu czasowym pracownika przedsiębiorstwo zawiadamia pisemnie pracownika, określając miejsce, czas trwania i warunki nowej pracy. Przeniesienie następuje po wyrażeniu zgody przez pracownika na czasowe przeniesienie na warunkach określonych w piśmie dotychczasowego pracodawcy. Przez wyrażenie zgody zawiązuje się umowa o pracę między pracownikiem i pracodawcą, do którego pracownik został czasowo przeniesiony — z zachowaniem przez pracownika uprawnień wynikających z ciągłości pracy.

3. Po upływie okresu czasowego przeniesienia przedsiębiorstwo nie może odmówić pracownikowi przyjęcia go do pracy w miejscu, w którym zatrudniony był przed czasowym przeniesieniem, pod warunkiem, że pracownik zgłosi się do pracy w przeciągu najdalej 2 dni roboczych po terminie podanym w piśmie, o którym mowa w ust. 2.

4. Nie jest dopuszczalne stosowanie czasowego przenoszenia pracowników w obrębie tego samego powiatu, jeśli nie dotyczy to wysokokwalifikowanych fachowców (co najmniej 6 kategorii płac), stałe zatrudnionych w siedzibie powiatu. W szczególnych przypadkach Minister Budownictwa Miast i Osiedli może zezwolić na czasowe przeniesienie pracowników 5 kategorii płac.

§ 6. 1. Czasowe przeniesienie może obejmować:

- a) wykwalifikowanych robotników zaszergowanych nie niżej 5 kategorii obowiązującej taryfy płac,
- b) pracowników inżynieryjno-technicznych.

2. W wyjątkowo uzasadnionych przypadkach może nastąpić czasowe przeniesienie pracowników administracyjno-biurowych za każdorazową zgodą dyrektora właściwego centralnego zarządu.

3. W specjalnie uzasadnionych przypadkach mogą być czasowo przeniesieni robotnicy zaszergowani poniżej 5 kategorii płac za zgodą właściwego ministra. Właściwi ministrowie zobowiązani są przedkładać Prezesowi Rady Ministrów miesięczne sprawozdania z wydanych zezwoleń na czasowe przeniesienie robotników zaszergowanych poniżej 5 kategorii.

§ 7. 1. Pracownikom czasowo przeniesionym przysługują następujące świadczenia:

- 1) zwrot kosztów podróży do nowego miejsca pracy i z powrotem według przepisów obowiązujących przy delegacjach;
- 2) dodatek za rozłąkę za każdy dzień kalendarzowy łącznie z dniami podróży:
 - a) dla robotników w wysokości 50% zarobku za 8 godzin według czasowej stawki wynikającej z osobistego zaszergowania,
 - b) dla pracowników umysłowych w wysokości 50% od 1/30 miesięcznej płacy zasadniczej.
 Wysokość dodatku w żadnym wypadku nie może przekraczać 17,20 zł dziennie;
- 3) prawo do otrzymania jednodniowego bezpłatnego zwolnienia z pracy za każdy zakończony miesiąc trwania czasowego przeniesienia przy równoczesnym zwrocie kosztów podróży do stałego miejsca zamieszkania i z powrotem według taryfy najtańszego środka lokomocji;
- 4) bezpłatna kwatery, a w wyjątkowym przypadku nieprzydzielenia kwatery ryczałt w kwocie 6 zł za nocleg.

2. Uprawnienia przewidziane w ust. 1 zachowuje pracownik do czasu przydzielenia mu mieszkania w nowym miejscu pracy. Z chwilą otrzymania mieszkania uważa się pracownika za przeniesionego służbowo i przysługują mu wszystkie świadczenia z tego tytułu.

§ 8. Robotnicy czasowo przeniesieni do pracy w innej miejscowości otrzymują wynagrodzenie według strefy płac tam obowiązującej, jednak nie niższej od obowiązującej w miejscowości stałego ich zatrudnienia.

§ 9. W przypadku gdy pracownicy zatrudnieni poza miejscem stałego zamieszkania zostaną przeniesieni do pracy w miejscu ich zamieszkania, tracą uprawnienia z tytułu czasowego przeniesienia (§ 7) i powinni być wynagradzani według strefy płac obowiązującej w ich miejscu zamieszkania.

§ 10. 1. Jeżeli przesunięcie pracownika na nowe miejsce pracy nie pozbawia go możliwości codziennego powrotu do stałego miejsca zamieszkania, wówczas pracownikowi takiemu przysługuje zwrot kosztów podróży według taryfy najtańszego środka lokomocji, kursującego na trasie między miejscem zatrudnienia a miejscem zamieszkania pracownika. W przypadku gdy pracownik dojeżdżał do stałego miejsca pracy, przysługuje mu jedynie zwrot kosztów wynikających z różnicy kosztów dojazdu do nowego miejsca pracy oraz kosztów dojazdu do stałego miejsca pracy. Czasu podróży nie wlicza się do czasu pracy.

2. Przedsiębiorstwo nie może odmówić zakwaterowania pracownika, jeżeli przy wykorzystaniu najtańszych publicznych środków lokomocji łączny czas przejazdów w obie strony przekracza 2 godziny. W wyjątkowym przypadku nieprzydzielenia kwatery pracownikowi takiemu przysługuje ryczałt w wysokości 6 zł za nocleg.

3. Postanowienia ust. 2 nie dotyczą miejskich środków lokomocji.

III. Robotnicy zwerbowani.

§ 11. 1. Robotnikom zwerbowanym do pracy w innej miejscowości przy niemożności codziennego powrotu do stałego miejsca zamieszkania przysługuje zwrot kosztów

tów pierwszego przejazdu na miejsce robót oraz przejazdu powrotnego po zakończeniu robót i diet za czas spędzony w podróży według przepisów o podróżach służbowych.

2. Przedsiębiorstwo obowiązane jest podać na piśmie robotnikowi zwerbowanemu przed jego przystąpieniem do pracy warunki pracy i płacy, a w szczególności stawkę wynagrodzenia, oraz zapewnić mu bezpłatny kwaterek.

3. Przedsiębiorstwo może również zapewnić pracownikom zamiejscowym, zatrudnionym nie na podstawie werbunku, bezpłatną kwaterę w hotelu robotniczym.

§ 12. 1. W przypadku konieczności zmiany miejsca pracy robotników zwerbowanych lub zamieszkałych w hotelach robotniczych zostają oni przekwaterowani na koszt przedsiębiorstwa.

2. Robotnikom przekwaterowanym przysługuje prawo do bezpłatnego pierwszego przejazdu na miejsce przekwaterowania oraz powrotu po zakończeniu robót do miejsca stałego zamieszkania i diet za czas spędzony w podróży.

3. Robotnicy przekwaterowani powinni być opłacani według tej strefy płac, która obowiązuje w miejscowości ich każdorazowego zatrudnienia.

4. Robotnik, który ma zostać przekwaterowany, powinien być na 2 tygodnie przed terminem przekwaterowania pisemnie o tym powiadomiony z podaniem nowego miejsca pracy i warunków zakwaterowania oraz strefy płac przysługującej w nowym miejscu zatrudnienia. W przypadku odmowy przez robotnika zgody na przekwaterowanie bez uzasadnionej przyczyny przedsiębiorstwo może wypowiedzieć mu umowę o pracę.

IV. Pracownicy zaangażowani specjalnie do prac, których warunki wymagają częstych zmian miejsca pracy.

§ 13. 1. Pracownicy zaangażowani specjalnie do prac, których warunki wymagają częstych zmian miejsca pracy (nie mniej niż raz w miesiącu), otrzymują przy wykonywaniu takich prac poza miejscowością stałego miejsca zamieszkania i poza siedzibą przedsiębiorstwa zwrot kosztów pierwszego i powrotnego przejazdu z miejsca i do miejsca stałego zamieszkania oraz przejazdów niezbędnych do wykonywania pracy, a w razie niemożności codziennego powrotu do miejsca zamieszkania — strawnie w wysokości 8 zł dziennie i bezpłatny kwaterek lub zwrot kosztów noclegów do wysokości 6 zł za jeden nocleg.

2. Fakt zaangażowania do pracy w warunkach podanych w ust. 1 oraz szczegółowe warunki pracy i płacy powinny być podane pracownikowi w liście angażującym.

3. O ile praca w tych warunkach trwa dłużej niż miesiąc, pracownikowi przysługuje prawo do otrzymania raz w miesiącu jednodniowego bezpłatnego zwolnienia z pracy przy równoczesnym zwrocie kosztów przejazdu do stałego miejsca zamieszkania i z powrotem według taryfy najtańszego publicznego środka lokomocji.

4. Właściwi ministrowie sporządzą wykaz robót, przy wykonywaniu których pracownicy korzystają będą z przepisów niniejszego paragrafu, i wykazy te uzgodnią z Państwową Komisją Planowania Gospodarczego do dnia 31 lipca 1954 r.

V. Przepisy końcowe.

§ 14. Przepisami niniejszej uchwały nie są objęte wyjazdy służbowe, podczas których pracownik wykonuje poza miejscem swojej stałej pracy czynności wchodzące w zakres prac jednostki macierzystej pracownika (inspektorzy itp.).

§ 15. 1. Kierownicy jednostek organizacyjnych mogą zgłaszać zapotrzebowania na robotników zamiejscowych jedynie w bezwzględnie potrzebnej i uzasadnionej ilości.

2. Właściwe ministerstwa powinny przeprowadzać co kwartał kontrolę ilości zatrudnionych robotników zamiejscowych w celu likwidowania ewentualnych przerostów.

§ 16. Wykonanie uchwały porucza się właściwym ministrom w terminie do dnia 31 sierpnia 1954 r., a dla przedsiębiorstw robót telekomunikacyjnych, nadzorowanych przez Ministra Poczty i Telegrafów, oraz przedsiębiorstw elektryfikacji rolnictwa, nadzorowanych przez Ministra Rolnictwa, w terminie do dnia 31 grudnia 1954 r.

§ 17. 1. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1954 r.

2. Tracą moc: załącznik nr 14 do układu zbiorowego pracy w budownictwie z dnia 7 maja 1949 r. w brzmieniu ustalonym protokołem do wyżej wymienionego układu z dnia 27 maja 1950 r. oraz załącznik nr 14 do układu zbiorowego pracy dla robót drogowych, mostowych i wodnych oraz przy eksploatacji żwiru i kruszywa z dnia 20 czerwca 1950 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*